

PREMIUM

Burgemeester Theo Weterings voor de 'buik van Noord', een symbool van de trots op de eigen wijk in Tilburg. © Jan van Eijndhoven

Weterings over aanpak probleemwijken in Tilburg: 'We kunnen ons geen pessimisme veroorloven'

TILBURG - Een kentering teweegbrengen in de meest complexe wijken is een langdurig en uitdagend karwei. Burgemeester Theo Weterings is het uithangbord. „Het kan alleen als we samen verantwoordelijkheid nemen”, zegt hij.

Ben Ackermans en Erik van Hest 07-09-20, 15:35 Bron: BD

Theo Weterings was erdoor geraakt. Bij zijn entree als burgemeester droeg toenmalig junior-stadsdichter Rozelijn van Gorp een gedicht voor. Vier regels daaruit:

Tilburg is een stad

Waar kunst kan bloeien

Waar talent ontdekt wordt

En waar jongeren kansen krijgen

Dáár, zegt Weterings bijna drie jaar later, is hij op uit. Perspectief brengen voor wie nu en straks in Tilburg opgroeit. Ook, nee júíst in de wijken waar een rooskleurige toekomst nu het minst wordt gezien.

De Pact-aanpak is er voor in het leven geroepen. Een programma van lange adem dat op vele manieren probeert in drie delen van Tilburg een omslag te brengen: Noord, West en Groenewoud.

U bent als burgemeester het boegbeeld van die aanpak. Waarom?

„Omdat het niet alleen die drie wijken aangaat, maar een zaak van stedelijke ontwikkeling is. Door de mensen daar in een betere positie te brengen proberen we een tweedeling van Tilburg te voorkomen. Dat is een langdurig proces. Het wordt niet begrensd door gemeenteraadsverkiezingen. Hoe is dat beter te symboliseren dan door een burgemeester, die los van raadsperiodes verantwoordelijkheid kan en moet nemen? Hij kan als burgervader die rol vervullen.”

Hoe?

„Ik leg nadrukkelijk de relatie met Tilburgerschap. Ik heb in deze eerste jaren als burgemeester gezien dat de inwoners vrij unaniem trots op hun stad zijn. Dat moeten we dan ook op een andere manier laten zien. We mogen elkaar vragen: wat kun je zelf doen? Je mag ons, de gemeente, erop aanspreken wanneer je in een wijk opgroeit waar minder mogelijkheden zijn om verder te komen. Maar je kunt zelf ook aan verbetering bijdragen. Door de boel schoon te houden, door je buurvrouw in een lastige positie een handje te helpen, door misdaad anoniem te melden.”

Daar is dan ook wel een mentaliteitsomslag voor nodig. Hoe krijg je dat voor elkaar?

„Ik weet dat het lastig is. Maar dat dna zit er bij de Tilburgers wel degelijk. In de coronacrisis is wel gebleken dat mensen naar elkaar omkijken. Misschien hebben we er in het verleden te weinig aan gedaan om mensen daarop aan te spreken. En hebben we het over onszelf afgeroepen dat men zegt: ‘de overheid regelt het wel’. Maar de overheid kan dat niet altijd.”

In een deel van Groenewoud, de Vogeltjesbuurt, staan burgers met de rug naar de overheid.

„Dat geldt zeker niet voor alle bewoners. Ik ben er positief over dat je ook daar veel kunt bereiken. Maar dan moet je wel gericht werken. Je moet weten wat er in een gezin écht aan de hand is, en vervolgens maatwerk leveren. Het liefst door één

persoon die waar dat nodig is de hulp kan organiseren. Zo kun je mensen weghouden van een keuze voor het snelle geld, van het idee dat er alleen te verdienen is door crimineel handelen. Daar moet je jong mee beginnen, en op het individu gericht. Het onderwijs is daarin een belangrijke kracht.”

Burgemeester Theo Weterings wil oversteken in Tilburg-Noord, een van de drie zogeheten Pact-wijken. © Jan van Eijndhoven

‘De volgende burgemeester van Tilburg komt uit deze wijk’. Zo beschreven de scholen in Groenewoud in een gesprekssessie hun gezamenlijke droom.

„Dat spreekt me zeer aan. We kunnen het ons niet veroorloven pessimistisch te zijn.”

Pact-wijken, Pact-aanpak. Abstracte begrippen. Wat is voor u de kern?

„Het doorbreken van patronen die negatief uitwerken op de bewoners - die staan op de eerste plaats - en de wijk als geheel. Maatwerk, gericht op personen. En: we zijn samen verantwoordelijk. Een betere fysieke woonomgeving speelt mee, maar het gaat minder om stenen dan om mensen. Op de eerste plaats probeer je hun zorgen weg te nemen over het feit dat ze de eindjes niet aan elkaar kunnen knopen. Tegelijkertijd werk je eraan dat ze ook zelf in hun inkomen kunnen voorzien. Als dat niet lukt helpen we ook, maar vragen we hen ook wat ze voor de samenleving kunnen doen.”

We kenden eerder de Vogelaarwijken, later de impuls wijken waar geld in werd gepompt. Deze stad had het Tilburg Akkoord voor de bestrijding van armoede. De doelen zijn nooit gehaald.

„Daar moeten we dus van leren. Het wezenlijke verschil met het verleden is dat het moet gebeuren vanuit de Tilburgers zelf. We gaan er niet tien hulpverleners op af sturen, of veel tijd en energie verliezen aan de vraag of iemand op project X, Y of Z kan scoren. We draaien het om: we laten Tilburgers hun betrokkenheid bij de directe omgeving zelf vorm geven. Daar richten we dan onze organisatie op in, aan de achterkant. Het is allemaal makkelijker gezegd dan gedaan. Maar we kunnen het niet laten liggen.”

‘Doorbraken’ in de wijken maken is essentieel

Wat begint als een beloftevol idee van iemand in een wijk kan tot iets uitgroeien dat echt een verschil maakt. Waar een grotere groep bewoners plezier, saamhorigheid, scholing of werk uit haalt.

‘Doorbraakinitiatieven’ noemt de gemeente Tilburg ze. Ze kunnen een beweging in gang zetten die op de hele wijk impact heeft. Daarmee zijn ze essentieel in de Pact-aanpak die in de stadsdelen Noord, West en Groenewoud sinds kort in zwang is.

Een voorbeeld: het dansgezelschap Corpo Máquina, dat al geruime tijd in Noord werkt en daar voorstellingen maakt met kansarme jongeren. Rondom de dansers is een groot samenwerkingsverband ontstaan van cultuurorganisaties, politie, ROC, jongerenwerk, woningcorporatie, projectontwikkelaars en de gemeente Tilburg. Het project ‘ForwArt’ dat daaruit voortkwam haalde onlangs ruim 4 miljoen aan Europese subsidie binnen. Prachtig, maar waar het gaat om iets anders: jongeren een handvat geven en weghouden van crimineel gedrag.

Zo’n brede samenwerking moet Peter Noordanus, de vorige burgemeester van Tilburg, ongeveer voor zich hebben gezien. Hij kwam met de term ‘pact’ op de proppen. Alleen wanneer de maatschappelijke spelers in de armste wijken een innig verbond met elkaar aangingen zou daar een deuk in een pakje boter kunnen worden geslagen. Dat is in Tilburg nu de leidraad voor een proces dat voorlopig twintig jaar mag duren.

Verbetering van het perspectief in de drie wijken is het brede doel. Maar de weg ernaar toe ligt niet vast. In plaats van planmatig werken ligt de nadruk nu op ‘gewoon dóén’, op ‘samen uitvinden’ en ‘een gemeenschap bouwen’. Pact betekent inmiddels dan ook meer: People Acting in Community Together.